

Stockholm 2013-09-25

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande över utredningen ”Beskattning av mikroproducerad el m.m.

(Diarienummer Fi2013/2381)

Branschföreningen Oberoende Elhandlare (OE) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerad utredning och vill härmed lämna sina synpunkter på utredningen och lämna förslag till hur utredningens förslag kan förbättras.

Övergripande

OE är positiva till förslaget om att införa en skattereduktion istället för årsvis nettodebitering. Det är mycket viktigt att mikroproducenter avräknas timvis och får samma incitament som andra kunder att styra sin förbrukning. Timavräkning kommer att bli en standard på den nordiska elmarknaden. En årsvis nettodebitering skulle innebära att dessa kunder utesluts från de möjligheter som smarta nät/smarta hem kommer medföra.

Utredningens förslag med en skattereduktion innebär också att det skapas en marknad där mikroproducenterna kan sälja sin överskottsel. OE är självklart positiva till en marknadslösning. Det innebär att elhandlarna får ett stort ansvar för att informera kunderna om det nya stödet och får möjligheten att ta fram nya typer av elavtal för mikroproducenter. OE ser att det redan idag finns ett antal elhandlare som köper in solel och att det med ett nytt tydligt regelverk kommer bli fler elhandlare som öppnar upp för framtidens elkunder som också är elproducenter.

OE anser att utredningens egen konsekvensbedömning, som visar att utredningens förslag skulle ha en mycket liten positiv påverkan på utbyggnaden av förnyelsebar, ger anledning att utveckla förslagen. Utredningens egen konsekvensbeskrivning visar att deras förslag endast ger en utbyggnad av solel med 10 GWh, vilket motsvarar produktionen från endast 2 vindkraftverk.

Genomförs utredningens förslag innebär det att man, trots den föreslagna skattereduktionen, ökar statens skatteintäkter med 110 mkr. Det ger ytterligare argument för att förändra förslagen så att de skapar den positiva förändring för mikroproduktion av el som ligger i utredningens uppdrag från regeringen.

Syftet med hela utredningen är att skapa förutsättningar för att Sverige ska få igång en utbyggnad av förnyelsebar el genom att elkunderna blir mikroproducenter. Att få elkunderna att investera sina egna pengar för att täcka delar av sitt elbehov med egenproducerad förnyelsebar el från vind och sol är en viktig del, som fram till idag har saknats i Sverige. OE menar det nya regelverket därför måste utformas så att dessa effekter uppnås.

OE anser att utredningens förslag relativt enkelt kan utvecklas för att uppnå dessa effekter genom nedanstående förslag:

Förslag

1. Skattereduktion med tak på 40 000 kWh/år

Utredningen föreslår ett tak för att omfattas av energiskattereduktion på 10 000 kWh per år. OE delar utredningens syn att en kWh gräns gör regelverket enkelt och kundvänligt. Det kan enkelt hanteras med den mätvärdesrapportering som sker idag.

OE anser att ett tak bör vara 40 000 kWh så att även flerbostadshus kommer att ingå. Annars är det enbart villaägare som kommer omfattas av det nya stödet. Det finns ett mycket stort antal tak på flerbostadshus i mindre bostadsrättsföreningar som är lämpliga för solesanläggningar och det är avgörande att inkludera dessa i ett nytt stöd för mikroproduktion för att öka effekterna av det nya stödet.

Utredningen har även föreslagit en amperegräns. OE anser dock att någon amperegräns inte är relevant. Taket i kWh tillsammans med kravet på att kunden måste förbruka minst samma antal kWh är en tillräcklig och tydlig avgränsning. Det finns ett stort antal kunder med relativt låg energiförbrukning som har en högre strömstyrka än 63 A. Typexemplet är ett flerbostadshus med hiss som alltid hamnar ett steg högre.

2. Skattereduktionen bör ges som en energiskattereduktion och hanteras månadsvis på elräkningen istället för årsvis på inkomstdeklarationen.

Utredningen föreslår att skattereduktionen ska hanteras i kundernas vanliga inkomstdeklaration. Det innebär att kunden får sin skattereduktion året efter man producerat och sålt sin el. Skattereduktionen får därigenom inte någon koppling till kundens elfaktura, vilket är en stor nackdel. En kund som bygger soles idag gör det oftast för att sänka sina elkostnader och då måste naturligtvis den investering som man gör synas direkt på elräkningen. Precis som den gör när man köper en värmepump eller gör energibesparande åtgärder i sitt hus.

Utredningen har i sin egen konsekvensbeskrivning räknat fram att de årliga kostnaderna för elnätsbolagen och skatteverket för att hantera den nya skattereduktionen är 16 öre/kWh för den volym soles som utredningen räknar med. Dessutom tillkommer en engångskostnad på 4,5 miljoner kr.

Kostnaderna för att elhandlarna hanterar skattereduktionen blir betydligt lägre än om elnät och skatteverket gör det enligt OE:s bedömning. Elnätsföretagen behöver inte bygga upp en ny rapportering till Skatteverket och Skatteverket behöver inte göra ändringarna i deklARATIONERNA. Elhandlarna kan hantera skattereduktionen med den vanliga mätvärdesrapporteringen och det är enbart de elhandlare som köper in soles som behöver uppdatera sina IT system. Inte alla 150 elnätsföretagen och inte Skatteverket!

OE anser att det är av största vikt att det nya stödet hanteras av elhandlarna och kan redovisas till kunderna månadsvis på den vanliga elräkningen. Det ger kunderna en tydlig återkoppling och incitamentet för sol. Att få ett stort antal kunder att bli mikroproducenter av el kommer kräva ett stort informationsarbete. Det är då avgörande att man gör kunderna delaktiga och då blir elfakturan som man enkelt kan visa upp för sina grannar en viktig del i att kommunicera fördelarna med att investera i sol.

Energiskatten måste därför även av detta skäl fortsätta att hanteras av elhandelsföretagen, vilket det finns en rad ytterligare skäl till som redovisas under en egen punkt. Skattereduktionen måste naturligtvis i regelverket även göras om till en energiskattereduktion x 2.

3. Skattereduktionen bör omfatta alla kunder med mikroproduktion av el inte endast de kunder som kan bygga förnyelsebar el på sin egen fastighet.

Utredningens förslag innefattar bara elkunder som äger sin fastighet, d.v.s. endast villaägare och företag som driver sin verksamhet i egna lokaler. Det gör att över hälften av de svenska hushållen som bor i lägenhet och alla företag som hyr sina lokaler exkluderas. Dessa kundgrupper skulle kunna medverka genom att bygga vind och solelsanläggningar gemensamt i en ekonomisk förening.

Ur ett samhällsekonomiskt och miljömässigt perspektiv finns det dessutom stora fördelar med att många hushåll gemensamt äger andelar i ett större vindkraftverk, som placeras i ett bra vindläge, än om hushållen sätter upp egna och mindre vindkraftverk i sämre vindlägen. Solelsanläggningar som byggs på marken kan även de byggas mer optimalt och passar utmärkt att äga tillsammans av de stora kundgrupper som inte har egna tak eller tak som inte är lämpliga för produktion av sol.

Utredningen skriver att ekonomiska föreningar driver näringsverksamhet eftersom de föreningar som finns idag har i sina stadgar att de ska främja medlemmarnas ekonomiska och miljömässiga intressen. Sakläget är dock att föreningarna också har stadgar som anger att medlemmarna endast kan äga andelar för att täcka sin egen förbrukning.

OE anser därför att reformen ska omfatta alla kunder, d.v.s. att andelsägare i sol och vindkraftsföreningar ska ingå och ha samma tak på 40 000 kWh och krav på att deras elproduktion ska täcka deras egen förbrukning. Även här kan elhandlarna hantera denna skattereduktion då man ansvarar för andelsägarens fakturering redan idag.

Genom att reformen omfattar alla elkunder kommer den att få större effekt på utbyggnaden av sol och vindkraft. Något som är avgörande för att reformen ska bli en viktig del i att stimulera utbyggnaden av förnyelsebar elproduktion.

4. Skattefrihet för kunder med egen småskalig elproduktion med föreslagna effektgränser är bra, men kunderna måste få använda elnäten för att använda elen i sina olika fastigheter.

För småskalig elproduktion, har utredningen satt effektgränser, 100 kW för vattenkraft, 250 kW för vindkraft och 450 kW för solkraft för att få använda elen skattefritt i sin egen verksamhet. OE anser att utredningens effektgränser skapar förutsättningar för att stimulera utbyggnaden av solet, dock reducerar man potentialen kraftigt när man inte tillåter att en kund använder det allmänna elnätet för att flytta elen till sina olika fastigheter. Det är dessutom ologiskt eftersom elnäten ska vara öppna för alla att transportera el på.

Potentialen för att bygga solelsanläggningar på flerbostadshus och kommersiella lokaler är stor i Sverige. För att bygga optimalt är det en förutsättning att man kan använda elen som produceras på ett flerbostadshus till samma kunds övriga hus. För att göra detta krävs att det allmänna elnätet används.

Skatteverket ger idag energiskattebefrielse för kunder som äger vindkraftsel och använder elnätet för att transportera den till sina förbrukningspunkter. Det nya regelverket måste utformas på samma sätt för att stimulera att de solelsanläggningar som byggs blir optimala och inte byggs för små.

5. Elhandlarna ska hantera energiskatten även i fortsättningen

Utredningen föreslår att ansvaret för energiskatten ska flyttas från elhandlarna till elnätsföretagen. OE motsätter sig starkt detta. Dels för att OE:s förslag är att skattereduktionen ska hanteras på elfakturan och avse just energiskatten enligt punkt 2 ovan. Dels för att det är en del av harmoniseringen av den nordiska elmarknaden att elhandlarna ska hantera energiskatten.

I Norden har man kommit överens om att gå över till en elhandlarcentrisk modell. Det innebär att ansvaret för fakturering och den största delen av kundkontakten kommer hanteras av elhandlaren. Det är därför elhandlarna även i fortsättningen måste hantera energiskatten. Det är elhandlarna som har kundkontakten i den elhandlarcentriska modellen och eftersom Sverige har en nedsättning av energiskatten för industrikunder så är det en viktig del i kundarbetet att sköta energiskatten.

Frågan har utretts inom NordREG samarbetet och elhandlarna har hanterat elskatten sedan avregleringen av elmarknaden 1996 och det har fungerat utmärkt för staten.

6. Svenska Kraftnäts bör anpassa sina avgifter för elcertifikat och ursprungsgarantier till mikroproducenter, så att dessa sätts till noll för kunder som omfattas av skattereduktionen.

Mikroproducenterna ingår i elcertifikatsystemet och har rätt till ursprungsgarantier för den el som de säljer ut på nätet. För att det ska vara idé för dem att ta det av elcertifikaten och ursprungsgarantierna är det viktigt att Svenska Kraftnät anpassar sina avgifter till de nya

mikroproducenterna. Idag kostar det 500 kr/år, vilket innebär att det för en villa kund ofta inte lönar sig att få del av elcertifikat och ursprungsgarantier.

OE anser att Svenska Kraftnät ska få i uppgift att anpassa sina avgifter så att de nya elproducenterna kan ansluta sig.

För Oberoende Elhandlare

Johan Öhnell

Bo Lindörn